

Parlamentul
Republicii Moldova

RM nr. 08 /02-39

11 mai 2023

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

*Anexă: Proiectul de lege
Nota informativă*

**Deputat în Parlament
Radu Marian**

Mocozova Marina

Balanic Iuanic Valentină

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>134</u>		
" <u>11</u> "	<u>05</u>	20 <u>23</u>
Ora		

LEGE
pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117–126 BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4:

la alineatul (1) după textul „,participanții profesioniști la piața financiară nebancaară” se completează cu textul „, subiecții reglementării și supravegherii în domeniul protecției drepturilor consumatorilor”;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Subiecți ai reglementării și supravegherii în domeniul protecției drepturilor consumatorilor sunt:

- a) subiecții prevăzuți la alin. (2);
- b) participanții profesioniști la piața asigurărilor, în sensul Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare;
- c) organizațiile de creditare nebancaară
- d) băncile, prestatorii de servicii de plată, casele de schimb valutar și emitenții de monedă electronică.”

la alineatul (3) cuvântul „,profesioniști” se substituie cu textul „,prevăzuți la alin. (2¹)”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În exercitarea de către Comisia Națională a atribuțiilor sale, stabilite de prezenta lege și de actele normative speciale, dispozițiile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ale Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale Legii nr. 161/2011 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător și ale Legii nr.

131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu se aplică.”

2. Articolul 6:

alineatul (1):

literele f) și h) vor avea următorul cuprins:

„f) taxa în mărime de până la 50 la sută din veniturile aferente gestiunii Fondului de compensare a investitorilor;

h) plăți, achitate cu periodicitatea stabilită de Comisia Națională, și anume:

- plățile organismelor de plasament colectiv, achitate de către administratorii acestora, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete;

- plățile societăților de asigurare în mărime de până la 0,3 la sută din primele brute anuale subscrise;

- plățile intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea comisioanelor primite;

- plățile societăților de investiții în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a venitului din prestarea serviciilor;

- plățile fondurilor de pensii facultative, achitate de administratorii acestora, în mărime de până la 0,5 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete;

- plățile operatorilor de piață sau ale societăților de investiții care dețin licență de categoria C și exploatează sistemul multilateral de tranzacționare, societăților de registru, consultantților de investiții în mărime de până la 1 la sută din valoarea medie anuală a veniturilor înregistrate;

- plățile organizațiilor de creditare nebancară în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebancare și leasingului financiar înregistrat, acordate persoanelor fizice;

- plățile băncilor în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor acordate persoanelor fizice;

- plățile băncilor în mărime de până la 0,02 la sută din valoarea medie anuală a soldului depozitelor persoanelor fizice;

- plățile caselor de schimb valutar, societăților de plată și/sau emitenților de monedă electronică în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a venitului din prestarea serviciilor;”.

3. Articolul 8:

litera a) se completează cu textul:

„, participă la elaborarea, promovarea și implementarea documentelor de politici în domeniul incluziunii și educației financiare;”

la litera i) sintagma „participanților profesioniști” se substituie cu sintagma ”subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (2¹)”;

literele r) și s) vor avea următorul cuprins:

„r) soluționează petițiile, inclusiv prin utilizarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor;

s) realizează alte atribuții potrivit cadrului normativ ce reglementează activitatea subiecților supravegheați.”

4. La articolul 20 alineatul (1¹) după sintagma „procedură administrativă” se completează cu textul „declararea procedurii administrative ca finalizată în cazurile retragerii petiției, constatarea renunțării tacite la procedura administrativă,”.

5. La articolul 22 alineatul (2) se completează cu cuvintele „, cu respectarea procedurii prealabile aferente actului normativ.”.

6. Articolul 23:

la alineatul (1), primul enunț se completează cu cuvintele „, numai după contestarea acestora la Comisia Națională în ordinea procedurii prealabile în termen de 30 de zile de la notificare”;

la alineatul (1¹):

literele b) și d) se exclud;

alineatul (8) se exclude;

la alineatul (9) cuvintele „declararea ilegală, în parte sau în tot” se substituie cu cuvintele „anularea în tot sau în parte, sau constatarea nulității”;

alineatul (10) se exclude;

la alineatul (12) cuvintele „la procedura de remediere financiară,” se exclud.

Art. II. – Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 126-131, art. 507), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 28:

la alineatul (1), litera g) va avea următorul cuprins:

g) asupra subiecților, astfel cum sunt prevăzuți la art.4 alin. (2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare – Comisia Națională a Pieței Financiare”;

litera h) se abrogă;

la alineatul (2), litera g) va avea următorul cuprins:

”g) asupra subiecților, astfel cum sunt prevăzuți la art.4 alin. (2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare – Comisia Națională a Pieței Financiare;”.

2. Articolul 28¹

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul conținut:

”(1¹) Comisia Națională a Pieței Financiare efectuează controlul respectării prevederilor art. 1069 – 1081 din Codul civil de către subiecții, astfel cum sunt prevăzuți la art.4 alin. (2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, în partea referitoare la contractele încheiate cu consumatorii și constatarea clauzelor abuzive în contracte, la sesizarea consumatorului sau din oficiu, în condițiile legii.”

la alineatul (2) după textul „Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor” se completează cu sintagma „, Comisiei Naționale a Pieței Financiare”.

la alineatul (3) după textul „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor” se completează cu sintagma „Comisia Națională a Pieței Financiare”.

Art. III. – La articolul 404 alineatul (1¹) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al

Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art.100), cu modificările ulterioare, după cifra „344” se completează cu sintagma „alin. (3) - (6)”.

Art. IV. – Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.191-197, art.619) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 8 se abrogă.

2. La articolul 15:

alineatul (9) textul „alin. (7) și alin. (8) din prezentul articol și ale art.38¹ alin.(3) lit.b) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor” se substituie cu textul „alin. (7) sau alin. (8) din prezentul articol”;

alineatul (9¹) va avea următorul conținut:

„(9¹) Autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite restituirea de către creditor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de credit, în cazul încălcării prevederilor alin. (7) sau alin. (8) din prezentul articol.”.

3. La articolul 24:

alineatul (3) cuvintele „termenul și condițiile prevăzute de lege” se substituie cu cuvintele „conformitate cu regulamentul privind mecanismele de soluționare a pretențiilor/reclamațiilor consumatorilor care urmează a fi aprobat de către creditor și care va conține prevederi referitor la persoanele sau subdiviziunile responsabile de examinarea petițiilor/reclamațiilor în cadrul entității (creditorului), la modul și termenele de examinare a petițiilor/reclamațiilor și de informare a consumatorului despre decizia aprobată.”;

se completează cu alineatul (5) după cum urmează:

„(5) Creditorii vor publica pe paginile sale web oficiale regulamentul privind mecanismele de soluționare a pretențiilor/reclamațiilor consumatorilor, de asemenea vor asigura existența unui instrument destinat rezolvării ecuațiilor în vederea determinării costului total al creditului. La utilizarea acestui instrument, pentru produsele de creditare la care sunt prestabilite grafice concrete de achitare, creditorul va asigura calculul pe perioade (zilnic/lunar/trimestrial) în funcție de frecvența plăților, a achitărilor aferente creditului ce urmează a fi efectuate de consumator (achitarea creditului/leasingului financiar, ratei dobânzii/ratelor de leasing, comisioanelor, taxelor etc.).”

4. Articolul 26 va avea următorul conținut:

„Articolul 26. Autoritatea de supraveghere privind respectarea legislației în domeniul contractelor de credit pentru consumatori

(1) Autoritatea de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori este Comisia Națională a Pieței Financiare.

(2) Modelul contractului de credit cu consumatorii, pentru fiecare categorie de produs se prezintă prealabil autorității de supraveghere pentru verificarea corespunderii acestuia prevederilor prezentei legi și neadmiterea clauzelor abuzive.

(3) Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de 30 zile lucrătoare de la prezentarea modelului de contract de credit cu consumatorii, se expune asupra conformității contractului, cu posibilitatea de a înainta obiecții și propuneri, obligatorii pentru creditorii.

(4) Prevederile alin. (2) și (3) se aplică corespunzător în cazul operării modificării contractului de credit cu consumatorii.

(5) Procedura de examinare a corespunderii modelului contractului de credit cu consumatorii este prevăzută de actele normative ale autorității de supraveghere.

(6) Procedura de examinare prealabilă a modelului contractului de credit cu consumatorii nu decade Comisia Națională a Pieței Financiare din dreptul de intervenție în cazul constatării ulterioare încheierii contractului a nerespectării legislației în domeniul contractelor de credit cu consumatorii.

(7) Creditorii prezintă Comisiei Naționale a Pieței Financiare rapoarte specifice în forma și cu periodicitatea stabilită de actele normative ale acesteia.”

Art. V. – La art. 11 din Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum (Monitorul Oficial, 2014, nr. 249-255, art.572) cu modificările ulterioare, sintagma „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor” se substituie cu sintagma „Comisia Națională a Pieței Financiare.”

Art. VI. – Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebanară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 108 – 112, art. 200) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 5:

la alineatul (4) cuvintele „și privind mecanismele de soluționare a pretențiilor clienților” se substituie cu cuvintele „ , pe care le publică pe paginile sale web oficiale”;

alineatele (8) – (12) se exclud.

2. La articolul 7 alineatul (3) se completează cu litera g¹) cu următorul conținut:

„g¹) Comisiei Naționale a Pieței Financiare;”.

3. La articolul 9 literele e), e¹) și f) se exclud.

4. La articolul 23 alineatul (4) litera c) , textul „precum și obligarea indicării dobânzii anuale efective în informațiile precontractuale furnizate și în contractele de credit nebanară” se exclude.

5. Articolul 24:

la alineatul (1) litera c¹) sintagma „și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f)” se exclude;

la alineatul (3) sintagma „și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f)” se exclude.

Art. VII. – Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.129-133, art. 229) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 87:

la alineatul (3) după textul „autorității de supraveghere” se completează cu sintagma „și Comisiei Naționale a Pieței Financiare”, iar după textul ”ale autorității de supraveghere” se completează cu textul „și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare”.

2. La articolul 89:

la alineatul (2) cuvintele „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Comisia Națională a Pieței Financiare”;

se completează cu alineatele (3), (4) și (5) cu următorul cuprins:

„(3) Comisia Națională a Pieței Financiare este autoritatea publică care coordonează la nivel național controlul respectării legislației cu privire la protecția consumatorilor în domeniul asigurărilor, având următoarele atribuții principale:

a) elaborează și aprobă metodologii, instrucțiuni, ghiduri, recomandări metodice privind aplicarea cadrului normativ cu privire la protecția consumatorilor pe piața asigurărilor, fiind avizate de autoritatea de supraveghere;

b) implementează și promovează strategii, planuri de acțiune și recomandări în domeniul protecției consumatorilor pe piața asigurărilor;

c) colectează și analizează datele privind serviciile de asigurări și impactul acestora pentru consumatori;

d) elaborează avertismente și alerte pentru consumatori;

e) monitorizează activități neconforme pe piața asigurărilor care pot dăuna intereselor consumatorilor;

f) efectuează controlul respectării prevederilor legislației în domeniul protecției consumatorilor, inclusiv controlul respectării condițiilor de asigurare, elaborate de societățile de asigurare sau de reasigurare și puse la dispoziție pe piață la distribuirea produselor de asigurare;

g) efectuează supravegherea privind conformitatea modului de gestionare a daunelor cerințelor stabilite în actele normative și în condițiile de asigurare;

h) soluționează petițiile inclusiv prin utilizarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor, fără a aduce atingere dreptului contractanților, asiguraților, terților păgubiți de a sesiza instanțele de judecată competente, potrivit legii;

i) constată contravenții, examinează cauze contravenționale și aplică sancțiuni în conformitate cu prevederile Codului contravențional;

k) emite prescripții obligatorii spre executare pentru participanții profesioniști pe piața asigurărilor sau biroul național;

l) aplică măsuri sancționatoare în cazul în care, din analiza documentației puse la dispoziție de petent și de participant profesionist pe piața asigurărilor sau biroul național, se pot constata încălcări ale cadrului normativ fără a mai fi necesară efectuarea unui control inopinat;

m) efectuează controale ale activității participanților profesioniști pe piața asigurărilor sau biroul național asupra modului de rezolvare a

aspectelor semnalate în petiții și aplică măsurile sancționatoare dacă se constată încălcarea prevederilor legale;

n) sesizează autoritatea de supraveghere în cazul aplicării măsurilor sancționatoare, în scopul suspendării sau retragerii licenței;

o) prezintă periodic rapoarte și sinteze autorităților interesate referitor la activitatea proprie în domeniul protecției consumatorilor și referitor la rezultatele supravegherii pieței;

p) îndeplinește alte sarcini stabilite conform cadrului normativ.”

(4) În activitatea de instrumentare și soluționare a petițiilor, Comisia Națională a Pieței Financiare urmărește respectarea legislației din domeniul asigurărilor, precum și a condițiilor contractuale de către participantul profesionist pe piața asigurărilor, potrivit atribuțiilor sale.

(5) Actele normative emise de Comisia Națională a Pieței Financiare sunt obligatorii spre executare.”

3. Articolul 90:

la alineatul (2) cuvintele „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Comisiei Naționale a Pieței Financiare”;

la alineatul (3) cuvintele „Autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Comisia Națională a Pieței Financiare”.

4. La articolul 92 alineatul (2) textul „Autoritatea de supraveghere are” se substituie cu textul „Autoritatea de supraveghere și Comisia Națională a Pieței Financiare au”.

5. La articolul 113 alineatul (5) cuvintele „protecția consumatorului” se exclud.

Art. VIII. – Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.129-133, art. 239), se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se completează cu alineatele (6), (7) și (8) cu următorul cuprins:

”(6) Banca Națională a Moldovei exercită atribuții de reglementare, supraveghere și control în limitele prevederilor prezentei legi cu privire la:

a) acordarea, reperfectarea, suspendarea și retragerea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă sau pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă;

b) primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto;

c) Sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto;

d) sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto;

e) Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

(7) Comisia Națională a Pieței Financiare exercită atribuții de reglementare, supraveghere și control în limitele prevederilor prezentei legi cu privire la:

a) contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, riscuri acoperite și clauze contractuale de excludere;

b) constatarea amiabilă a accidentului;

c) categorii de persoane păgubite, drepturile și obligațiile acestora;

d) exercitarea drepturilor și obligațiilor asigurătorului de răspundere civilă auto;

e) procedura de notificare a producerii cazului asigurat și constatarea pagubelor;

f) stabilirea și plata despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare;

g) decontarea directă dintre asigurătorii de răspundere civilă auto.

(8) Banca Națională a Moldovei asigură implementarea, funcționarea, dezvoltarea și administrarea Sistemului informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto.”

2. La articolul 3:

noțiunea „autoritate de supraveghere” se exclude;

la noțiunile „constatare amiabilă a accidentului” și ”daună materială nesemnificativă” textul „autoritatea de supraveghere” la orice formă gramaticală se substituie cu sintagma „Comisia Națională a Pieței Financiare”, la forma gramaticală corespunzătoare;

la noțiunea „prima de referință” textul ”autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”.

3. Articolul 6:

alineatul (1):

la litera b) textul „autoritatea de supraveghere”, în ambele cazuri, se substituie cu sintagma ” Banca Națională a Moldovei”;

la litera d) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Băncii Naționale a Moldovei”;

la alineatul (2) litera b) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Băncii Naționale a Moldovei”;

4. La articolul 7 alineatul (6) textul „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”.

5. Articolul 8:

la alineatul (1) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Comisiei Naționale a Pieței Financiare”;

la alineatul (9) textul „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”;

la alineatul (11) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Comisiei Naționale a Pieței Financiare”;

la alineatul (14) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Băncii Naționale a Moldovei”.

6. Articolul 12:

la alineatele (4), (5), (10)-(15) textul „autoritatea de supraveghere” la orice formă gramaticală se substituie cu sintagma ”Banca Națională a Moldovei”, la forma gramaticală corespunzătoare

7. La articolul 13 alineatul (1) litera c) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma ” Comisiei Naționale a Pieței Financiare”.

8. Articolul 21:

la alineatele (4) și (5) textul „autoritatea de supraveghere” la orice formă gramaticală se substituie cu sintagma ”Comisia Națională a Pieței Financiare”, la forma gramaticală corespunzătoare.

9. Articolul 22:

la alineatele (2) și (7) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Comisiei Naționale a Pieței Financiare”;

10. La articolul 25 alineatele (12) și (13) textul „autorității de supraveghere”, în toate cazurile, se substituie cu sintagma „Băncii Naționale a Moldovei”.

11. La articolul 31 alineatul (1) litera f) și alineatul (2) textul „autorității de supraveghere”, în toate cazurile, se substituie cu sintagma „Comisiei Naționale a Pieței Financiare”.

12. Articolul 32:

la alineatele (3) – (5) textul „autorității de supraveghere”, la orice formă gramaticală se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”, la forma gramaticală corespunzătoare.

13. Articolul 33:

la alineatul (1) litera h) textul „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”;

la alineatul (3) litera a) textul „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”, iar la litera b) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu textul „Băncii Naționale a Moldovei”.

14. La articolul 34

la alineatul (9) litera e) textul „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”;

la alineatele (11)-(14) textul „autoritatea de supraveghere” la orice formă gramaticală se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”, la forma gramaticală corespunzătoare.

15. La articolul 35

la alineatul (3) textul „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”, iar după cuvântul „BNAA-ul” se completează cu textul „și Comisia Națională a Pieței Financiare”;

la alineatul (7) textul „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”.

16. La articolul 37 la alineatele (4) și (5) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Băncii Națională a Moldovei”.

17. La articolul 38 la alineatul (3) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Băncii Națională a Moldovei”.

18. La articolul 39 la alineatele (2), (4) și (7) textul „autoritatea de supraveghere” la orice formă gramaticală se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”, la forma gramaticală corespunzătoare.

19. La articolul 40 la alineatul (2) litera a) și alineatul (3) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Băncii Națională a Moldovei”.

20. La articolul 42

la alineatul (1) după textul „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”;

la alineatul (3) textul „autorității de supraveghere” se substituie cu sintagma „Băncii Naționale a Moldovei”.

21. La articolul 43 la alineatul (5) textul „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei”.

22. Articolul 44

la alineatul (4) textul „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Comisia Națională a Pieței Financiare”;

la alineatele (5) și (6) textul „autorității de supraveghere” în toate cazurile se substituie cu sintagma „Băncii Naționale a Moldovei”

23. La articolul 45 la alineatele (2) și (3) textul „autoritatea de supraveghere” în toate cazurile se substituie cu sintagma „Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare”.

Art. IX. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 01.07.2023, cu excepția prevederilor art. 4 alin. (2¹) lit. d), art. 6 alin. (1) lit. h) liniuțele opt – zece din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2024.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va prezenta Parlamentului propuneri de modificare a legislației în vigoare în scopul asigurării compatibilității cu prezenta lege.

(3) Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

(4) Până la aducerea în concordanță cu prezenta lege, actele normative se aplică în măsura în care nu contravin prezentei legi.

(5) Procedurile administrative pe domeniul protecției drepturilor consumatorilor, inițiate din oficiu sau la cerere, în raport cu subiecții corespunzători prevăzuți la art. 4 alin. (2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, și care nu au fost finalizate de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor până la data de 1 iulie 2023 sau de Banca Națională a Moldovei până la 1 ianuarie 2024, se preiau în condițiile alin. (1) de Comisia Națională a Pieței Financiare, cu prelungirea de drept a termenului de finalizare a procedurii administrative cu 15 zile din data preluării.

(6) În procesele de judecată pe domeniul protecției drepturilor consumatorilor, în care sînt implicate Banca Națională a Moldovei sau Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, aferent subiecților prevăzuți la art.4 alin. (2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, în curs de desfășurare la data preluării competențelor conform alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare va prelua calitatea procesuală deținută de autoritățile nominalizate.

(7) Până la data preluării competențelor în domeniul protecției consumatorilor potrivit alin. (1), Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, Banca Națională a Moldovei vor preda iar Comisia Națională a Pieței Financiare va prelua dosarele administrative aferente procedurilor administrative prevăzute la alin. (5) și alin. (6).

(8) Banca Națională a Moldovei și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, la solicitarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare vor asigura suportul necesar în desfășurarea procedurilor administrative și judiciare pendinte, prevăzute la alin. (5) și alin. (6).

(9) La data intrării în vigoare a prezentei legi, creditorii pentru fiecare categorie disponibilă de produs de creditare pentru consumatori, prezintă Comisiei Naționale a Pieței Financiare modelul contractului respectiv în vederea constatării corespunderii acestora prevederilor legislației.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

I. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de lege este elaborat de către un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova, în cooperare cu Comisia Națională a Pieței Financiare.

II. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative vine să reabordeze modelul de supraveghere a pieței financiare din Republica Moldova, asigurând totodată o convicțiune în mandatul de viitor al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Actualmente, atât cadrul de reglementare, cât și cel instituțional în domeniul protecției consumatorilor de servicii financiare, este unul fragmentat, o serie de autorități publice fiind abilitate cu atribuții de protecție a consumatorilor pe segmente înguste, atestându-se următoarea arhitectură instituțională în ce privește respectarea legislației privind protecția consumatorilor de servicii financiare:

1. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor:

- autoritatea de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori;

- autoritatea de supraveghere privind respectarea legislației aferentă protecției consumatorilor de către organizațiile de creditare nebancară;

- autoritatea ce efectuează controlul respectării prevederilor art. 712–720⁴ din Codul civil în partea referitoare la contractele (inclusiv de servicii financiare) încheiate cu consumatorii și constatarea clauzelor abuzive, la sesizarea consumatorului sau din oficiu, în condițiile legii.

2. Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF):

- autoritatea de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la asigurări;

- autoritatea de supraveghere ce efectuează controlul respectării limitărilor privind costul și penalitățile din cadrul contractelor de credit cu consumatorii, evaluarea bonității, inclusiv a documentelor confirmative ce au stat la baza eliberării creditului de consum (în raport cu organizațiile de creditare nebancară);

- autoritatea de supraveghere privind respectarea drepturilor acționarilor/ investitorilor și a consumatorilor de servicii specifice pieței de

capital.

3. Banca Națională a Moldovei (BNM):

- autoritatea de reglementare și supraveghere în domeniul serviciilor bancare;

- autoritatea de supraveghere privind protecția drepturilor utilizatorilor serviciilor de plată și ale deținătorilor de monedă electronică, consumatorilor serviciilor unităților de schimb valutar.

În „Financial Sector Stability Review”¹ pentru Republica Moldova, experții Fondului Monetar Internațional au constatat că cadrul instituțional și de reglementare pentru protecția consumatorilor financiari este fragmentat și ineficient pentru a îndeplini unele obiective cheie. Cadrul normativ atribuie diferite responsabilități în vederea protecției consumatorilor financiari - Ministerului Economiei, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, BNM și CNPF. Diferite acte legislative reglementează produse financiare specifice, cum ar fi creditul de consum și plăți. O astfel de segmentare a responsabilităților, mandatelor și instrumentelor implică lacune materiale (ex: lipsa de competențe efective pentru soluționarea litigiilor) și suprapuneri în exercitarea atribuțiilor prin desfășurarea procedurilor administrative cu același obiect.

Concluziile experților Fondului Monetar Internațional au fost fundamentate pe specificul serviciilor financiare unde sunt necesare cunoștințe și abilități corespunzătoare.

Soluția respectivelor constrângeri și concluzii și-a găsit proiecție în angajamentul asumat de autoritățile Republicii Moldova – pct. 20 din Memorandumul cu privire la politicile economice și financiare încheiat cu Fondul Monetar Internațional (Anexa I la Scrisoarea de intenție din 15.12.2022):

„Planificăm să abilităm CNPF cu mandat de protecție a consumatorilor financiari, inclusiv competențe bine definite pentru toate serviciile financiare. Am elaborat conceptul ce stă la baza reformei, care definește clar obiectivele și responsabilitățile BNM și CNPF. Propunerile de amendamente necesare implementării reformei, sunt în discuție, în vederea aprobării legislației până la 1 iulie 2023. De asemenea, vom asigura o finanțare adecvată a CNPF pentru a-și îndeplini noul mandat.”

În acest context, proiectul de lege are drept scop, crearea premiselor instituționale necesare pentru fortificarea unor piloni de bază în materie de:

-educație financiară disponibilă și accesibilă, cu impact direct asupra deciziilor în materie de servicii și produse financiare;

-transparența caracteristicilor produselor financiare destinate consumatorilor;

¹ Fondul Monetar Internațional, Octombrie 2021

-eradicare a practicilor comerciale incorecte și clauzelor abuzive în relațiile cu consumatorii de servicii financiare;

-soluționare eficientă a disputelor cu prestatorii de servicii financiare.

Astfel, CNPF urmează să dețină suplimentar atribuțiilor curente, cele ce vizează reglementarea și supravegherea conduitei pe piață a tuturor participanților la piața financiară în vederea protejării drepturilor consumatorilor de servicii financiare, inter alia utilizându-se următoarele instrumente:

- corectitudinea elaborării și aplicării reglementărilor interne: privind prestarea serviciilor, mecanismele de soluționare a reclamațiilor clienților, standardele și politicile de conduită către beneficiarii de credite de consum;

- verificarea conformității privind dezvăluirea informațiilor, transparența și concurența loială prin publicitate pentru servicii financiare;

- examinarea reclamațiilor primite;

- medierea litigiilor legate de contractele de servicii financiare cu consumatorii;

- promovarea politicilor de incluziune financiară și a acțiunilor educaționale în domeniul pieței financiare.

Complementar, proiectul vine să creeze cadrul instituțional identificat ca fiind lipsă, în materie de educație și incluziune financiară prin abilitarea CNPF cu atribuții relevante.

În același sens, în condițiile dinamicii raporturilor juridice dintre consumatori și prestatorii de servicii financiare, una din preocupările esențiale ale statului este asigurarea cadrului normativ și instituțional, dar și a mecanismelor menite să asigure protecția consumatorului, pe o piață în continuă dezvoltare și cu repercusiuni atât financiare cât și sociale.

În ultimii ani, piața serviciilor și produselor financiare a cunoscut o ascensiune în ceea ce privește oportunitățile de abordare, informare și accesare a unor servicii financiare nebancale și bancare. Obligația conexă a statului în acest sens este de a crea premise corespunzătoare de securitate a raporturilor juridice respective, inclusiv întru neadmiterea dezechilibrului semnificativ dintre drepturile și obligațiile consumatorilor și profesioniștilor din sectorul financiar. Or, sănătatea protecției investitorilor și consumatorilor de servicii financiare reprezintă un factor cheie privind sporirea investițiilor și creșterea economică.

În acest sens, se atestă necesitatea creării unui cadru instituțional unic de reglementare și supraveghere a instituției protecției consumatorului de servicii și produse financiare, atât bancare cât și nebancale. Abilitarea cu competențe de protecție a consumatorului a CNPF, care deține o expertiză valoroasă pe segmentul serviciilor financiare, oferă predictibilitate și încredere, protecție și siguranță, atât cetățenilor, cât și mediului de afaceri.

Protecția consumatorilor asigură că consumatorii dețin informații care le vor permite să ia decizii în cunoștință de cauză, să nu fie supuși unor practici neloiale și înșelătoare, să aibă acces la mecanisme de recurs pentru a soluționa litigiile în cazul în care tranzacțiile dau greș și sunt capabili să păstreze confidențialitatea informațiilor lor personale. Inițiativele de educație financiară oferă consumatorilor cunoștințele, abilitățile și încrederea pentru a înțelege și evalua informațiile pe care le primesc și pentru a identifica acele produse și servicii financiare care corespund nevoilor lor și ale familiilor lor. În acest sens, se consideră indisolubile cele două componente – educația financiară și protecția consumatorului pentru stabilitatea pe termen lung a sectorului financiar și incluziunea financiară a societății.

III. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu contravine angajamentelor asumate de către Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană, precum și prevederilor Acordului de Asociere.

IV. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative asigură modelarea și dezvoltarea cadrului normativ aferent noului mandat al autorității, misiunii, principiilor de activitate, atribuțiilor / drepturilor, precum și completări ce vizează aspectele de procedură administrativă menite să eficientizeze activitatea autorității. Astfel, proiectul prevede amendarea următoarelor acte normative:

1. Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare
2. Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor
3. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008
4. Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori
5. Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum
6. Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebanară
7. Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare
8. Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule.

Cercul de subiecți asupra cărora se exercită competențele CNPF se extinde, conturându-se două categorii distincte:

1. entitățile licențiate/ autorizate în domeniul pieței de capital, fondurile de pensii facultative, organismele de plasament colectiv;

2. entitățile ce vor viza în special prerogativele protecției consumatorilor: bănci, organizații de creditare nebancară, asigurători, intermediari în domeniul asigurărilor, case de schimb valutar, prestatori de servicii de plată și emitenți de monedă electronică.

Cu referire la noile atribuții stabilite urmează a se evidenția:

- elaborarea și implementarea documentelor de politici în domeniul incluziunii și educației financiare;
- reglementarea și supravegherea modului de prestare a serviciilor și mecanismelor de soluționare a pretențiilor clienților;
- supravegherea corespunderii cu cadrul normativ în vigoare a informației și a materialul publicitar pentru serviciile financiare potrivit legislației speciale;
- soluționarea petițiilor, inclusiv prin utilizarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor.

Corespunzător, proiectul reclamă o condiție indispensabilă pentru asigurarea autonomiei operaționale și financiare. În vederea asigurării realizării respectivului mandat, CNPF urmează să-și finanțeze activitatea prin aplicarea unor taxe în raport cu prestatorii de servicii. Este o practică judicioasă, care se regăsește în tot ce reprezintă sustenabilitate bugetară: un echilibru dintre presiunea financiară aplicată asupra subiecților supravegheați în coraport cu eforturile instituționale și „mărimea concretă a taxelor și plăților, în limitele valorilor specificate la alin (1), se stabilește de către Comisia Națională la un nivel suficient să acopere cheltuielile necesare pentru asigurarea activității sale, în baza estimării indicatorilor bugetari” (art. 6 alin. (1¹) din Legea nr. 192/1998).

Astfel, quantumul plăților cuprinse în proiectul de lege relevă respectarea regulii prenotate, iar pentru justificarea unora, au fost examinate experiențele autorităților, care în aceeași manieră își desfășoară activitatea, având la bază autonomie operațională, decizională și financiară.

În partea ce ține de amendamentele aferente procedurilor administrative, principalele intervenții vizează eficientizarea procesului de declarare finalizate a procedurilor administrative în cazul retragerii petiției de către petiționar sau renunțării tacite; clarificarea imperativului respectării procedurii prealabile, inclusiv în partea actelor normative.

Amendamentele propuse la Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor vizează abilitarea CNPF în calitate de organ ale administrației publice cu funcții de reglementare în domeniul protecției consumatorilor în raport cu profesioniștii din sectorul financiar bancar și nebancar, inclusiv în ce privește efectuarea controlului respectării prevederilor art. 1069-1081 din Codul civil în partea referitoare la contractele încheiate cu consumatorii și constatarea clauzelor abuzive în contracte.

În vederea asigurării certitudinii în aplicare, intervenția în Codul contravențional presupune clarificarea componenței exacte de contravenție din art. 344 Cod contravențional, în raport cu care CNPF poate exercita atribuțiile de agent constatatator.

Propunerile la Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, atribuie CNPF calitatea de Autoritate de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori. Totodată, se instituie cerințe suplimentare în materie de transparentizare a procedurilor de soluționare a pretențiilor, reclamațiilor consumatorilor.

Propunerile la Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum abilitază CNPF ca Autoritate de supraveghere privind respectarea legislației ce ține de încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum.

Amendamentele la Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară vin să excludă suprapunerile de competențe cu BNM, în condițiile transferului de competență dar și migrării mandatului de protecție a consumatorului către CNPF.

În partea domeniului asigurărilor, proiectul intervine cu modificări ale Legii nr. 92/2022 și Legii nr. 106/2022, prin expunerea exhaustivă a competențelor CNPF în partea ce ține de coordonarea la nivel național a controlului respectării legislației cu privire la protecția consumatorului în domeniul asigurărilor. Astfel, potrivit propunerilor la Legea nr. 92/2022, CNPF urmează, inter alia să:

- implementeze și promoveze documente de politici în materia protecției consumatorilor și să asigure cadrul metodologic subsecvent cadrului normativ cu privire la protecția consumatorilor pe piața asigurărilor;
- monitorizeze activitățile neconforme pe piața asigurărilor care pot dăuna intereselor consumatorilor;
- intervină prin realizarea controlului și aplicarea măsurilor în domeniul protecției consumatorilor;
- efectueze supravegherea privind conformitatea modului de gestionare a daunelor;
- soluționeze petițiile inclusiv prin utilizarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor.

În partea Legii nr. 106/2022, mandatul CNPF se va materializa prin reglementarea, supravegherea și controlul:

- contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, riscuri acoperite și clauze contractuale de excludere;
- modului de instrumentare a dosarelor din perspectiva protecției

consumatorului.

Totodată, proiectul prevede drept etape de implementare a reformei:

1. 01.07.2023 - CNPF își exercită atribuțiile de reglementare și supraveghere ce vizează respectarea cadrului normativ privind protecția consumatorilor de către societățile de asigurare, intermediarii în asigurări și organizațiile de creditare nebancară, precum și devine autoritatea de supraveghere privind respectarea legislației în domeniul contractelor de credit pentru consumatori;

2. 01.01.2024 – CNPF își exercită atribuțiile de reglementare și supraveghere ce vizează respectarea cadrului normativ privind protecția consumatorilor de către bănci, societăți de plată și emitenți de monedă electronică, a unităților de schimb valutar.

V. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului de lege nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.

VI. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de lege se încadrează în cadrul normativ în vigoare și nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative amendate.

VII. Avizarea și consultarea publică a proiectului

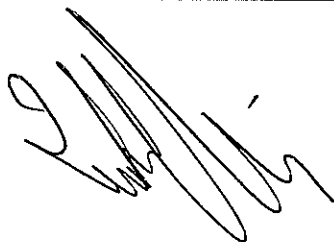
Potrivit Legii cu privire la actele normative (nr. 100/2017) și Legii privind transparența în procesul decizional (nr. 239/2008); proiectul va fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale cu părțile interesate și publicul larg prin intermediul consultărilor publice pe platforma Parlamentului Republicii Moldova.

VIII. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege va fi remis către Centrul Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție în condițiile legii.

IX. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice în condițiile legii.

**Deputat în Parlament
Radu Marian**